



Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ροστοβίας (28ην Ὀκτ)

## Ὁ πόλεμος τῶν λογισμῶν\*

*Ἁγίου Δημητρίου, Μητροπολίτου Ροστοβίας καὶ Γιαροσλαβίας*

**Α**ΠΟ τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς, οἱ ὁποῖοι πολεμοῦν τὸν ἄνθρωπο, τρεῖς εἶναι οἱ πλέον σκληροί: τῆς ἀπιστίας, τῆς βλασφημίας καὶ τῆς πορνείας.

**1. Γιὰ νὰ κοπάσῃ** αὐτὸς ὁ πόλεμος τῶν πονηρῶν λογισμῶν, πρέπει πρῶτα νὰ γνωρίζῃς πότε ἀμαρτάνεις καὶ πότε ὄχι.

✦ Δὲν ἀμαρτάνεις, ὅταν ὁ νοῦς, ἡ βούλησις, δὲν συγκατατίθεται στοὺς λογισμοὺς, πολὺ περισσότερο ὅταν τοὺς ἀποστρέφεται ἢ τοὺς περιφρονῇ.

✦ Ἀμαρτάνεις, κάποτε καὶ θανάσιμα, ὅταν ὁ νοῦς αὐτοπροαίρετα συκρατῇ τοὺς λογισμοὺς καὶ ἡ καρδιὰ ἠδύνηται καὶ εὐχαριστῆται μὲ αὐτούς.

✦ Ὅποιος πολεμεῖται ἀπὸ πονηροὺς λογισμοὺς καὶ δὲν τοὺς ἀποδέχεται, ταράσσεται ὅμως, νομίζοντας ὅτι ἀμάρτησε, αὐτὸς εἶναι μικρόψυχος, ἐμπαίζεται ἀπὸ τὸν διάβολο καὶ δὲν γνωρίζει νὰ διακρίνη μεταξὺ προσβολῆς καὶ συγκαταθέσεως.

**2. Μὴν παραξενεύεσαι** ποὺ οἱ ἴδιοι λογισμοὶ φέρνουν μαζί τους καὶ θάνατο καὶ ζωὴ, αἰώνιο θάνατο ἢ αἰώνια ζωὴ.

✦ Σὲ ἐκείνον, ὁ ὁποῖος τοὺς ἀποδέχεται προκαλοῦν θάνατο.

✦ Σὲ ἐκείνον, ὁ ὁποῖος τοὺς ἀποστρέφεται καὶ τοὺς πολεμᾷ χαρίζουν ζωὴ καὶ αὐξάνουν τὸν μισθὸ τοῦ στὸν Οὐρανό.

**3. Συμβαίνει** κάποτε νὰ ἔρχονται λογισμοὶ ἀπιστίας ἢ βλασφημίας κατὰ τοῦ Θεοῦ, τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἢ τῶν Ἁγίων· καμμιά φορά, ἀντικρύζεις τὰ ἄχραντα καὶ θεῖα Μυστήρια ἢ τὶς ἅγιες Εἰκόνες καὶ πέφτουν ἐπάνω σου, σὰν μαῦρο σύννεφο, βλάσφημες σκέψεις.

✦ Περιφρόνησε αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς! Ἄδιαφόρησε. Μὴν ἀνησυχῆς καὶ μὴ θλίβεσαι, γιατί ἔτσι χαροποιεῖς τὸν διάβολο.

✦ Ἄρκεῖ στὸν διάβολο νὰ σὲ βλέπη θλιμμένο καὶ συγχυσμένο, ἂν δὲν κατορθώσῃ κάτι χειρότερο· θὰ ἐπαυξήσῃ τότε τοὺς λογισμοὺς σου, γιὰ νὰ ἐξουθενώσῃ τελείως τὴν συνειδήσί σου.

✦ Ὅταν ὁμως ὁ διάβολος σὲ ἰδῇ νὰ περιφρονῆς τοὺς βλάσφημους λογισμοὺς, θὰ ἀπομακρυνθῇ ντροπιασμένος.

**4. Πρόσεξε,** καὶ θὰ διαπιστώσῃς ὅτι καὶ τὰ τρία εἶδη τῶν λογισμῶν, ἀπιστίας – βλασφημίας – πορνείας, γεννιοῦνται συχνὰ ἀπὸ τὴν κατάκρισι.

✦ Μὴν κατακρίνης τὸν ἀδελφό σου καὶ τότε θὰ καταφέρῃς γενναῖο πλῆγμα στοὺς πονηροὺς λογισμοὺς.

✦ Ἐπειδὴ ὁμως ὁ πόλεμος τῶν λογισμῶν ταλαιπωρεῖ συνήθως τοὺς ὑπερηφάνους καὶ φθονερούς, ὁ πλέον βέβαιος τρόπος γιὰ νὰ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ αὐτόν, εἶναι νὰ καλλιεργήσῃς μέσα σου τὴν ταπεινώσι καὶ τὴν ἀκακία.

**5. Οἱ Ἅγιοι** Πατέρες διδάσκουν καὶ ὑποδεικνύουν τὰ μέσα καὶ τοὺς τρόπους ποὺ θὰ χρησιμοποίησῃς, προκειμένου νὰ νικήσῃς τοὺς λογισμοὺς καὶ νὰ καταισχύνης τοὺς δαίμονες, οἱ ὅποιοι τοὺς σπέρνουν μέσα σου:

✦ Νὰ τοὺς φανερώνης στὸν Πνευματικό σου μὲ τὴν Ἐξομολόγησι.

✦ Νὰ προσεύχεσαι στὸν Κύριο μὲ θέρημ, ἀναθέτοντας σὲ Ἐκεῖνον τὴν ἀσθένειά σου καὶ ὁμολογώντας τὴν ἀδυναμία σου.

✦ Νὰ καλλιεργῆς μέσα σου τὴν συντριβὴ τοῦ νοῦ, τὴν αὐτομεμφία καὶ γενικά, τὸ ταπεινὸ φρόνημα.

✦ Νὰ ἀγαπήσῃς τὴν νηστεία, ἢ ὅποια θανατώνει πρὸ παντὸς τοὺς σαρκικούς λογισμοὺς.

✦ Νὰ ἀγαπήσῃς τοὺς σωματικούς κόπους καὶ μόχθους, οἱ ὅποιοι ταπεινώνουν τὸ σῶμα καὶ πνίγουν μέσα στὸν ἰδρώτα σου τὶς πανουργίες τῶν δαιμόνων.

✦ Νὰ ζῆς συνέχεια μὲ τὴν μνήμη τοῦ θανάτου καὶ τῆς φοβεραῆς Κρίσεως τοῦ Θεοῦ.

- ✘ Νὰ ἀντιπαραθέτης στοὺς ρυπαροὺς λογισμοὺς ἄλλους λογισμοὺς, ὑγιεῖς καὶ θεαρέστους.
- ✘ Τέλος, ἂν εἶσαι δυνατός, περιφρόνησε καὶ περιγέλασε τοὺς λογισμοὺς, καὶ ὕστερα προσπέρασέ τους ἀδιάφορα· ὁ τελευταῖος αὐτὸς τρόπος ἐξευτελίζει τελείως τοὺς δαίμονες.



---

(\*) **Ἁγίου Δημητρίου τοῦ Ροστώφ**, Πνευματικὸ Ἀλφάβητο, σελ. 15-17, ἔκδοσις Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, Ὁρωπὸς Ἀττικῆς 1995, ἐπιμελ. ἡμετ.